

HÍRLEVÉL

2.szám

2022. augusztus

Kiadó: ITStudy Hungary Otató és Kutatóközpont Kft.

Szerkesztő: Mária Hartyányi

Copyright © LS4VET CONSORCIUM

Lesson Study for VET

Tanárok együttműködése a szakképzés minőségének javítása érdekében a tanórákutató módszerének segítségével

LS4VET képzés tanároknak

Az LS4VET projekt célja, hogy a tanórákutató (Lesson Study, LS) módszertant adaptálja a szakoktatás és szakképzés (VET) számára. A szakképzésben az LS-t csak szórványosan alkalmazzák, és - "legjobb tudomásunk szerint" - soha nem adaptálták szisztematikusan. Ezért a projekt célja mélyreható és fenntartható hatás elérése - az oktatás minőségének javításán, a tanárok fokozott együttműködésén és szakmai fejlődésén keresztül - az LS4VET módszert alkalmazó szakképző iskolákban.

A projekt második szellemi terméke egy, a szakoktatók/szakképzők igényeire szabott szakmai fejlesztési program létrehozása volt, amelynek célja, hogy a résztvevőket felkészítse és támogassa az adaptált tanórákutató módszer (LS4VET modell, az első szellemi termék) iskolai kipróbálásában. Első lépésként a partnerség egy nagyon részletes kompetenciaterképet dolgozott ki, amely leírja, hogy a szakképzésben tanító tanároknak milyen ismeretekre, készségekre és kompetenciákra van szükségük ahhoz, hogy sikeres tanórákutató ciklust tervezzenek meg és vezessenek le iskoláikban.

Ennek alapján az LS4VET-tanfolyam tantervét úgy alakították ki, hogy öt modult tartalmazzon az alábbiak szerint:

- 1. modul – Az LS4VET megtervezése – Fókuszban a terv
- 2. modul – Az LS4VET lebonyolítása – Fókuszban a folyamat
- 3. modul – LS4VET Fenntarthatóság – Fókuszban a haladás

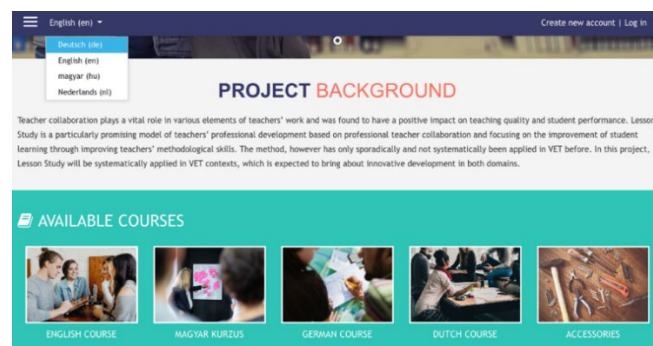
- 4. modul – LS4VET hatás – Fókuszban az együttműködés és a csapatmunka (Opcionális)
- 5. modul – 21. századi tanítási módszerek – Fókuszban a digitális világ (opcionális)

A modulok tanulási tartalmát ezután angol nyelven dolgozták ki és értékelték.

A tartalomfejlesztéssel párhuzamosan a nyílt forráskódú Moodle (Modular Object-Oriented Learning Environment) keretrendszer alkalmazásával egy többnyelvű e-learning platformot is megvalósítottak.

<https://course.ls4vet.itstudy.hu/>

Az LS4VET-képzést hibrid formában tervezték, amely online egyéni tanulást, valamint online és offline csoportmunkát foglalt magában, e-oktatók és LS4VET facilitátorok és/vagy szakértők támogatásával (az LS4VET-modellnek megfelelően egyetemi és/vagy ipari szakértők támogatják a résztvevőket az LS4VET-megvalósításában).

Az LS4VET kurzus tesztelése a partnerországokban

A partnerség úgy döntött, hogy elsőként az angol nyelvű kurzust teszteli minden partnerországban, kisebb csoportokban (3-4 tanár), hogy tapasztalataikat és visszajelzéseiket felhasználva korrigálják a tanfolyam szerkezetét és tartalmát, valamint az online tanulási környezetet is.

Tesztelés MÁLTÁN

Az LS4VET kurzus máltai tesztelésében a Máltai Egyetem 4 tanárképzője és a Turisztikai Tanulmányok Intézetének (ITS) 3 oktatója vett részt. A tanfolyam 4 hónapon át (2022. március és június között) zajlott, és vegyes módszert alkalmazott, amely 28 óra online tanulást és 8 óra személyes foglalkozást tartalmazott. Emellett a 3 -résztevő egymással és egy mentorral is kommunikált e-mailben, online fórumbeszélgetéseken és a OneDrive-on megosztott, az LS4VET-tel kapcsolatos dokumentumokon keresztül.

Az előadók arról számoltak be, hogy a képzés hasznos volt, mivel lehetőségük nyílt arra, hogy megosszák szakértelmüket, és hogy a megszokottól eltérően gondolkodjanak, miközben ötleteket dolgoztak ki a kutatási órájukhoz, amelynek középpontjában az esküvő napjának időmenedzsmentje állt. Visszajelzéseik szerint a fő tanulság számukra az volt, hogy megtanulták, hogyan tudnak jobban együttműködni a tanulókkal az órán, hogy a tanulás relevánsabbá és értelmesebbé váljon. Ezt a tapasztalatot követően az ITS vizsgálja, hogyan lehetne a Lesson Study-t olyan szakmai fejlesztési megközelítésként integrálni, amelyben az oktatók is részt vehetnének.

Tesztelés AUSZTRIÁBAN

Az osztrák LS4VET tesztelő csapat a HTBLuVA Wr. Neustadt informatikai részlegének négy tagjából és a PH NŐ egyik oktatójából állt, akik a tanórákatutatósi lecke (LSRL) kidolgozását támogatták. Az iskolában tartott megfigyelésre, interjúkra és megbeszélésekre irányuló találkozókön kívül minden tervezési és reflexiós megbeszélésre online került sor.

Ezt a tesztprojektet gondosan dokumentálták: az LSRL óravázlatjai, anyagai és a két ciklusra vonatkozó jelentések a következő címen érhetők el: <https://bit.ly/3cKNoMq>

A tananyag értékeléséhez szükséges dokumentálás a Moodle-on keresztül történt, beadandó feladatok és fórumbejegyzések formájában, sablonok segítségével, amelyek jól beváltak a csapat számára. A terjesztési tevékenység különböző szinteken zajlott: az iskolában a tanévzáró tanári konferencián beszámolót tartottak, és megbeszéléseket folytattak az iskolai minőségirányítási csoporttal. A külső disszemináció az iskola szakmai profiljain keresztül történt a XING-en és a LinkedInen. A hosszú távú cél az LS bevezetése a PH NŐ által a leendő HTL-tanárok számára kínált új, kötelező 4 féléves BA tanárképzési programba. A tervezett lépések között szerepel egy helyi hetilap HTL-specifikus mellékletében közzétett, a projektben való részvételről szóló jelentés és három konferencia:

- a félévente megrendezésre kerülő informatikai osztályvezetői találkozó
- a HTL-ek fejlesztéseire és kihívásaira összpontosító kongresszus.
- nyílt LSRL a WALs 2023 konferencián.

Az LS4VET-ben való részvétel nagyszerű lehetőség volt az osztrák csapat számára, mivel az oktatás megfigyelése és a pedagógiai fejlesztések általában nem kapnak kellő prioritást a felsőfokú műszaki iskolákban, amelyek inkább a gyors technológiai fejlődéssel való lépéstartásra és az üzleti igények kielégítésére összpontosítanak.

Tesztelés MAGYARORSZÁGON

A magyar tesztképzés február végén kezdődött és júniusban ért véget. A BMSZC Neumann János Informatikai Technikumának háromfős tanári csapata vett részt benne: két szakmai tantárgyat tanító tanár, Tellér Gina (informatika) és Várady Zoltán (elektronika), valamint egy közismereti tantárgyat (matematika) tanító tanár, Németh Mónika. Kutatási órájuk témája az egyszerű elektronikus áramkörök tervezésének és létrehozásának elméleti és gyakorlati elsajátítása közötti "szakadék áthidalásának" megoldására vonatkozott.

A tanárok az LS4VET kurzust az LS facilitátorral és a másik két magyarországi projektpartner (ELTE és ITStudy) mentoraival szorosan együttműködve, kísérleti jelleggel valósították meg. Rendszeresen találkoztak online, illetve a facilitátor és a mentorok részt vettek az iskolában tartott LS-kutatási órájukon is. A tanárok önállóan is találkoztak, akár online, akár offline, hogy a kurzusfeladatokon dolgozzanak. Az iskola vezetése nagyon támogató volt, és heti egy közös foglalkozást (45 perc) engedélyezett számukra az órarendben. A tanárok azonban úgy érezték, hogy a tanfolyam elvégzése több befektetést és időt igényel, mint amire számítottak. Ennek ellenére örültek, hogy megtanulták az LS lebonyolításának alapjait, és megtapasztalták, hogy milyen nagy hatása lehet annak, ha a munkát kis lépésekben, egyetlen óra közös átgondolásával és megtervezésével végzik. Értékes javaslatokat tettek a tananyag és a Moodle platform fejlesztéséhez.

Tesztelés HOLLANDIÁBAN

2022 tavaszán négy holland szakoktató dolgozott az LS4VET e-kurzusban és az ott szerzett ismereteknek megfelelően. Hayo, Tom, Alineke és Anne-Marie

korábban nem ismerték a Lesson Study módszert, és a nyitó találkozó során találkoztak ezzel először. Ezután Anne facilitátor vezetésével hetente összejöttek, hogy előkészítsenek, megvalósítsanak egy, a szakoktatásban és -képzésben tartott órát és reflektáljanak rá. Utolsó alkalommal júliusban találkoztak. A tanárok jó érzésekkel tekintették át a tanórákat, a tanórai célokat és a diákok viselkedését. Jelezték, hogy a Lesson Study-nak köszönhetően elkezdtek beszélgetni a tanulók tanulási folyamatairól, ami a szakoktatásban nem magától értetődő. A szakoktatók szerint lehetne javítani a reflexiót, amit jobban be lehetne építeni folyamatba, annak érdekében, hogy a ciklus során folyamatosan reflektáljanak. Az ipari vagy tudományos ismeretek bevonása sem történt meg automatikusan. Így kiderült, hogy ezekben segíthetnénk még a szakoktatókat. Két tanár nagy valószínűséggel felhasználja majd ezeket a tapasztalatokat arra, hogy más tanárokat vezessen egy ősszel induló tanórákutatóban.

Összegzés

Az LS4VET-képzés tanterve, a modulok tartalma és a Moodle-platform az összegyűjtött adatok értékelése alapján (online úrlapok, fókuszcsoporthoz interjúk, oktatói/facilitátori megjegyzések és informális megbeszélések) tovább javítható. A kísérleti projektek fő eredménye az volt, hogy a résztvevők tanfolyammal kapcsolatos munkaterhelésének csökkentése érdekében úgy döntöttünk, hogy meghosszabbítjuk a képzés időtartamát. Az LS4VET tényleges képzései 2022 szeptemberében/októberében kezdődnek, és az őszi félévben a résztvevők csak az 1-2. modult (vagy esetleg a 3. modult is) teljesítik. A partnerek a közösen kidolgozott angol képzést (tanterv és tanulási tartalom) a helyi feltételekhez és igényekhez igazítják.

Nemzetközi partnertalálkozó

Az ELTE és az ITStudy közös szervezésében 2022. június 2-3-án, Gödöllőn került sor a 4. projektalálkozóra, ahol a partnerség fontos szakmai témákat és aktuális kérdéseket vitatott meg. A találkozó célkitűzései többek között a következők voltak:

- Az LS4VET tanfolyam tesztelésével kapcsolatos visszajelzések megvitatása.
- Az LS4VET kurzus (tanterv és modulok), valamint az LS4VET Storyboard és Toolkit véglegesítése.
- A multiplikátor rendezvények terveinek és a szükséges dokumentációnak (meghívó, napirend, aláírt résztvevői lista, jegyzőkönyvek és fényképek) a megvitatása.
- A fő képzés megvalósításának megtervezése.

A második napon, a találkozó zárásaként a résztvevők ellátogattak a magyar partneriskolába, a Neumann János Informatikai Szakközépiskolába, ahol

megismerkedhettek az iskolával, valamint a magyar szakképzéssel.

Az iskola vezetőitől eredményes beszámolót kaptunk a tesztelés során szerzett tapasztalataikról, és megnézhattünk egy osztálytermi munkát is, olyan informatikus diákokkal, akik részt vettek az első magyarországi LS4VET kísérletekben.

PROJEKT HÁTTERE

A tanári együttműködés kulcsfontosságú szerepet játszik a tanárok munkájának legtöbb elemében, és a kutatási eredmények szerint pozitív hatással van a tanítás minőségére és a tanulói teljesítményre. A tanári szakmai fejlődés egyik különösen ígéretes formája a tanórákutató (Lesson Study), amely a tanárok szakmai együttműködésén alapul, és a tanulói tanulás javítására összpontosít a tanárok módszertani készségeinek fejlesztése révén. A tanórákutató módszerét azonban eddig egyáltalán nem, vagy csak szórványosan alkalmazták a szakképzésben. A projekt keretében a tanórákutató szisztematikusan a szakképzéshez igazodik, amely mindkét területen innovatív fejlődést eredményez majd.

Is4vet.itstudy.hu

PROJEKTADATOK

Cím: Tanárok együttműködése a szakképzés minőségének javítása érdekében a tanórákutató módszerének segítségével

Rövid elnevezés: LS4VET

Projekt azonosító: 2020-1-HU01-KA202-078848

Program: Erasmus+ KA2

Program típus: Stratégiai partnerség

Célcsoport: Szakképzési intézményben oktatók

Másodlagos célcsoport: tanárképzők és tanárszakos hallgatók

Kedvezményezettek: szakképzésben tanulók

Résztevő országok: Ausztria, Hollandia, Magyarország, Málta

A projekt kezdete: 2020. szeptember 1.

A projekt vége: 2023. augusztus 31.

CÉLOK

Az LS4VET projekt célja a tanórákutató módszertanának adaptálása a szakképzés számára annak érdekében, hogy az oktatás minőségének javítását eredményező, mélyreható és fenntartható változást érjen el az ezt alkalmazó szakképző iskolákban.

A tanórákutató módszere különösen hatékony, mert:

- a fejlesztés alulról felfelé építkezve valósul meg, így a tanárok a szakmai fejlesztésnek nem passzív "tárgyai", hanem általuk és velük együttműködésben megy végbe;
- az oktatási tevékenységbe ágyazódik és a tanárok napi oktatási feladataira összpontosít, annak érdekében, hogy a diákok tanulását eredményesebbé tegye annak révén, hogy a pedagógusok új tanítási módszereket tanulnak meg, és átalakítják a tanítási gyakorlatukat;
- szakmai együttműködést foglal magában, amelyben a résztvevők aktívan, huzamos ideig együtt tanulnak a tanórák megtervezésén, kipróbálásán és elemző értékelésén keresztül.

A tanórákutató szakképzésre történő adaptálásának folyamata szakértői partnerek (tanárképzők) és szakképző iskolák szoros együttműködésében valósul meg: a szakképzésben oktatókat formális képzés (e-learning tanfolyam) és mentorálás segíti a tanórákutató módszerének elsajátításában, adaptálásában és saját iskoláikban történő kipróbálásában.

NEMZETKÖZI PARTNEREK

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pedagógia és Pszichológia Kar, Interkulturális Pszichológiai és Pedagógiai Intézet (Magyarország) – *koordinátor*

ITStudy Hungary Számítástechnikai Oktató- és Kutatóközpont Kft (Magyarország)

Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Neumann János Informatikai Technikum, NJIT, (Magyarország)

Universita ta Malta, UM, (Málta)

Institute of Tourism Studies, ITS, (Málta)

Pädagogische Hochschule Niederösterreich Baden (Ausztria)

HTL Wiener Neustadt (Ausztria) – *társult partner*

Stichting Hogeschool Utrecht (Hollandia)

